

VLAAMSE MINISTER VAN WERK, ECONOMIE, INNOVATIE EN SPORT.

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Goedkeuring voor de realisatie van de Mastercampus te Roeselare

1. Situering

Vlaanderen evolueert verder naar een innovatieve kenniseconomie. Meer dan ooit zijn de ontwikkeling van kennis en vaardigheden essentieel voor de productiviteit en de competitiviteit van onze bedrijven en voor de werkbaarheid en het ontwikkelen van duurzame loopbanen voor de werkenden. De uitdagingen werden reeds scherp gesteld in het Pact 2020, in de langetermijnvisie 2050 van de Vlaamse regering en in de SERV-platformtekst 2030. Deze documenten stelden dat *“een gedigitaliseerde economie en andere maatschappelijke ontwikkelingen ertoe leiden dat de benodigde competenties sterk wijzigen. Technologische en wetenschappelijke kennis en een ondernemende en creatieve attitude worden belangrijker”*. Dit vereist: *“een beleid dat zich richt op het ontwikkelen van nieuwe vaardigheden en het wegwerken van ‘skills mismatches’ en een vernieuwd competentie-, opleidings- en onderwijsbeleid dat klaar staat voor de toekomst”*.

De Vlaamse, evenals de West-Vlaamse arbeidsmarkt vertoont een aantal hardnekkige knelpunten en uitdagingen: de instroom in het technisch onderwijs en vorming is te laag en de jongerenwerkloosheid dient verder bestreden te worden. De participatiegraad aan het levenslang leren kan beter, en er is nog groeimarge inzake de werkzaamheidsgraad van de beroepsbevolking. De aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt blijft een fundamentele uitdaging op de arbeidsmarkt. Voldoende geschoolde werknemers zijn essentieel voor de groeikracht van onze ondernemingen.

Een complexe arbeidsmarkt en snelle arbeidsmarktevoluties stelt de onderwijs-, opleidings- en arbeidsmarktactoren voor uitdagingen in de ontwikkeling van toekomstgerichte leerinhouden, leermethoden en leeromgevingen. Samenwerking tussen deze actoren dringt zich op. Daarnaast zet de budgettaire context druk om de publieke, semipublieke en private middelen voor competentieontwikkeling te bundelen. In deze context is het concept ‘mastercampus’ een opportuniteit en tactische zet.

In het luik Werk bepleit het regeerakkoord deze samenwerking: *“De verschillende onderwijs- en publieke opleidingssystemen moeten nog beter complementair ingezet worden in functie van de arbeidsmarkt- en loopbaanpunten. Vanuit efficiëntie-oogpunt wordt structurele samenwerking op*

vlak van opleidingsinfrastructuur tussen al deze partijen aangemoedigd.”

VDAB kiest voor het concept van mastercampussen. Bouwstenen van dit concept zijn een sterk en duurzaam partnerschap, het efficiënt benutten van de infrastructuur door deze in te zetten in de begeleiding van de loopbanen van een bredere doelgroep, met aandacht voor de technologische en generieke vaardigheden van de toekomst. Dit zijn ook de bouwstenen van de T2-campus op het Thor Park te Genk, die momenteel in aanbouw is.

De beleidsnota Onderwijs legt de nadruk op het multifunctioneel karakter van (ver)nieuw(de) scholen en stelt dat samenwerking met o.a. VDAB en Syntra een oplossingspiste kan zijn om leerlingen in het secundair onderwijs te leren werken met apparatuur die zij op de arbeidsmarkt ook zullen bedienen. De mogelijkheden om samenwerkingsverbanden tussen scholen en bedrijven of opleidingscentra te stimuleren, worden momenteel verkend.

2. Context

De concrete aanleiding voor het dossier Mastercampus Roeselare is de zoektocht naar een oplossing voor de sluiting van het competentiecentrum voor mechanische bouwberoepen te Gits omwille van geluidsoverlast. Er wordt een oplossing gezocht naar de inbedding van deze activiteiten in een campus met een ruimer aanbod, kaderend binnen de opportuniteit van een bredere vestigingsoptimalisatie van de dienstverlening in West-Vlaanderen.

Dit dossier omvat de aankoop van het geprosecteerd terrein in Roeselare Haven-Zuid, alsook de realisatie van een concept van een mastercampus met duidelijke strategie van samenwerking met onderwijs en sectorrelevante actoren.

De mastercampus als hefboom

De mastercampus biedt de opportuniteit om de krachten en budgettaire middelen te bundelen. Schaalvergroting en samenwerking gaan hand in hand samen: zowel de state-of-the-art infrastructuur als de valorisatie van de samenwerkingsopportuniteiten die de mastercampussen met zich meebrengen, vormen een hefboom en een gedeelde innovatieaanpak.

De Mastercampus Roeselare streeft volgende doelstellingen na:

- De mastercampus biedt een efficiënte dienstverlening en samenwerking aan die rekening houdt met de trends en uitdagingen van de regionale arbeidsmarkt en waar aandacht besteed wordt aan de beleving en versterking van toekomstige technologische en ondernemende vaardigheden ('skills of the future').
- De mastercampus beschikt over een breed, kwaliteitsvol, dienstverleningsaanbod, met een focus op innovatieve opleidingen en rekening houdend met de (toekomstige) arbeidsnoden. Deze opleidingen worden in een samenwerking van onderwijs, andere opleidingsverstrekkers, bedrijven, onderzoeks- en kennisinstellingen ontwikkeld.
- Een mastercampus concentreert activiteiten. De campus vraagt om een flinke investering in onderwijs- en opleidingsinfrastructuur, maar is tevens een momentum voor een optimalisatie-oefening in efficiëntie van kosten, tijd- en ruimtebenutting.
- De campus stimuleert de leergoesting van jongeren en volwassenen en vormt een appèl om tot actie over te gaan in de (leer)loopbaan. Een attractieve leerinfrastructuur en multifunctionele campusinrichting met diverse mogelijkheden tot formeel en informeel leren faciliteert het leergedrag.
- Samenwerking in en rond de mastercampus is een belangrijke hefboom. Samenwerken maakt ook mogelijk dat expertise wordt gedeeld en gecombineerd wordt ingezet in de realisatie van aantrekkelijke en kwaliteitsvolle diensten, met aandacht voor de toenemende impact van de digitalisering.
- Samenwerking kan er ten slotte ook voor zorgen dat de acties voor het verhogen van de instroom in STEM-opleidingen gebeuren 'met één stem', vb. sensibiliseringscampagnes, acties met bedrijven, sectoren of economische clusters.

Een grondige probleemverkenning en doordachte publieke planvorming zullen verder de partnerkeuze en duurzame samenwerkingsvorm voor de investering en exploitatie bepalen. Er zijn momenteel verschillende varianten waarom onderwijs en werk een samenwerking kunnen opbouwen.

Een campus met STEM-gehalte

De knelpunten op de arbeidsmarkt vertalen zich ook in de problematische instroom in het technische onderwijs. VDAB is actief betrokken in de denktank "Mastermind" (RTC) voor de verkenning van samenwerkingsvormen tussen scholen, bedrijfsleven en andere stakeholders op de arbeidsmarkt. De insteek is om de krachten te bundelen rond infrastructuurdeling, expertise en innovatie in 'Centers of expertise', en de ontwikkeling van een concept en netwerk voor een bovenschoolse leerinfrastructuur in een gecoördineerde aanpak. Het inzetten op sensibilisering en techniekbeleving, het versterken op de ondersteuning van de professionelen uit onderwijs en vorming en het aanmoedigen van de samenwerking tussen sectoren, kennisinstellingen en bedrijven zijn trouwens belangrijke pijlers van het STEM-actieplan 2012-2020 van de Vlaamse Regering.

Mastercampus Roeselare is cruciaal in het interregionaal vestigingsplan

De ontwikkeling van de Mastercampus Roeselare staat centraal in een breder vestigingsplan van de VDAB voor de provincie West-Vlaanderen. Dit plan gaat voor een krachtige clustering van zes dienstverleningscentra in de provincie, waarbij de focus ligt op de vijf centrumsteden (Oostende, Brugge, Kortrijk, Ieper en Roeselare) en Diksmuide. In deze dienstverleningscentra krijgt de burger full service van alle producten en diensten van de VDAB en samenwerkende partners. Ook zijn dit locaties waar opleidingen in directe relatie met de lokale arbeidsmarkt vraag mogelijk zijn. Het zijn tevens uitvalsbases voor samenwerking met de omliggende lokale besturen. Een bereikbare en nabije dienstverlening blijft verzekerd.

Tegelijkertijd hertekent dit vestigingsplan het opleidingslandschap van de VDAB. De versnippering van het huidige aanbod zal worden geconcentreerd in een themagericht aanbod dat onderdak krijgt in 'multi-userplatformen'. Dergelijke platformen bundelen dure infrastructuur, expertise, mensen en middelen op een plek waar de burger terecht kan voor een brede loopbaanversterkende dienstverlening met een krachtige en dynamische leeromgeving. De ambitie is om er leerlingen, werkzoekenden, kwetsbare werknemers in hun loopbaan te versterken via onderwijs, permanente vorming in ondernemerschap door publieke en relevante private actoren.

VDAB kiest in West-Vlaanderen voor vier platformen: Het Maritiem Centrum (Zeebrugge), het competentiecentrum LAR Transport & Logistiek (Menen), het Horeca-centrum (Oostende) en de mastercampus Bouw & Industrie (Roeselare Haven-Zuid).

VDAB WVL 2020

Deze clustering beantwoordt aan de huidige economische uitdagingen van de regio, met name vanuit het industrie en economisch clusterbeleid voor KMO's. De vier clusters waar West-Vlaanderen op (inter)nationaal niveau excelleert zijn: nieuwe materialen (kunststoffen en textiel), voeding, blue energy en machinebouw & mechatronica. In overleg met de betrokken stakeholders worden de nieuwe ontwikkelingen en opportuniteiten op de (Provinciale) arbeidsmarkt geëvalueerd en waar nodig worden de clusters in die zin uitgebreid.

Missie en visie

Missie

De Mastercampus Roeselare is de campus met een breed aanbod aan opleidingen in de domeinen bouw, industrie en diensten aan bedrijven. Wij bundelen daarvoor onze vakkundigheid en die van onze partners in een toekomstgerichte leer- en projectomgeving.

Visie

De Mastercampus Roeselare is:

- 'The place-to-be' voor technische opleidingen, centraal gelegen in een regio.
- Een campus met een breed portfolio van diensten (jobbegeleiding, oriëntering, bemiddeling, onderwijs en competentieversterking).
- Een multifunctionele en state-of –the-art campus waar beleven, leren en werken elkaar versterken.
- Een platform om met partners te excelleren.

“De strategische opties voor deze campus zijn:

- *Wij begeleiden en vormen vakmensen met talent in een brede waaier van beroepen. We hebben bijzondere aandacht voor het STEM-talent en de competenties van de toekomst.*
- *Wij creëren een open opleidingsplatform waar partners onze infrastructuur, knowhow en netwerk gebruiken om zelf te excelleren in functie van duurzame loopbanen.*
- *Het opleidingsplatform heeft een heel sterke virtuele omgeving waar webleren en afstandsleren centraal staan.*
- *Wij investeren in moderne, flexibele en multifunctionele lab's, opleidingslokalen, met up-to-date machines en uitrusting.*
- *Wij werken nauw samen met kennisinstellingen, bedrijven en sectororganisaties om een up-to-date- kennis- en leerplatform te scheppen. Met onderwijs ontwikkelen wij een bovenschoolse leerinfrastructuur.*
- *We zetten sterk in op werkplekleren first. We creëren een netwerk van bedrijven, flankerende ondersteuning en verzamelen knowhow om duaal en werkplekleren te dynamiseren.*
- *Wij faciliteren een ontmoetingsplaats voor jonge mensen en volwassenen. Leerlingen, studenten, werkzoekenden en werknemers genieten samen opleiding, of werken er aan projecten.*
- *Samen met onderwijs zetten wij hiervoor onze beste en vakbekwame mensen in en stellen machines en apparatuur ter beschikking.*
- *Wij hebben bijzondere aandacht voor duurzaamheid, groen en milieu.”*

Een mastercampus voor de burger

De Mastercampus Roeselare richt naar een breed publiek:

- *Burgers ondersteunen bij de vorming van een duurzame loopbaan.*
- *Werkzoekenden kunnen gebruik maken van het gehele portfolio van diensten (bemiddeling, begeleiding en competentieversterking).*
- *Werknemers, al dan niet uit de sector, die zich willen bijscholen of omscholen.*
- *Werknemers die beroep wensen te doen op loopbaandienstverlening.*
- *Bedrijven uit de betrokken sectoren die hun werknemers willen laten bijscholen*
- *Leerlingen en studenten die gebruik kunnen maken van de infrastructuur via workshops, opleiding en projectwerk.*
- *Partners en opleidingsverstrekkers die onze infrastructuur/ knowhow willen gebruiken.*

Een breed pallet van diensten

De kernactiviteiten bieden een breed pallet van diensten:

- Sectorale bemiddeling, begeleiding en opleiding voor werkzoekenden.
- Loopbaandienstverlening voor werknemers.
- Bij- en omscholing voor werknemers op eigen verzoek of op initiatief van de werkgever.
- Certificering voor werknemers.
- Bijscholing of beleving voor leerlingen, studenten, leerkrachten en docenten.
- Bovenschoolse leerinfrastructuur voor specialisatie en innovatie.
- Open centrum voor workshops, events, studiedagen,...

Aanbod in domeinen

De regio steunt op enkele speerpuntindustrieën, waaronder de productie van nieuwe materialen, mechatronica en machinebouw, duurzame bouwtechnieken. Het aanbod in de startfase van de campus bestaat uit 4 domeinen:

- Industrie en technologie: materialen (metaal, kunststof), industriële productie- en onderhoudstechnologie, design & 3D.
- Bouw- en houttechniek: duurzaam bouwen, renovatie en machinale bouwberoepen.
- Diensten aan bedrijven: business support, retailing en cleaning.
- Generieke competenties: digitale competenties, Nederlands voor anderstaligen (geïntegreerd en jobgericht).

Het aanbod in deze domeinen heeft onderlinge dwarsverbanden en is gerelateerd met de dienstverlening in andere belangrijke speerpunten: agrovoeding en duurzame energie.

Partners in de exploitatie en uitbouw van dienstverlening

Het pact 2020 van de Vlaamse overheid en de sociale partners stelt dat de scholen, onderwijs- en vormingsinstellingen tegen 2020 krachtige leercentra zijn, ingebed in een sociale en economische omgeving. De Mastercampus Roeselare wil hiervan de concrete vertaling zijn voor de domeinen van bouw, industrie en technologie. VDAB kiest voor de exploitatie van de campus voor een partnerschapsmodel. De organisatie en uitbouw van het samenwerking kan in verschillende formules vorm krijgen. De principes van een excellent partnerschap staan daarbij voorop.

Het samenwerkingsmodel van de Mastercampus Roeselare wordt in een groeimodel uitgewerkt. Op korte termijn kiest de VDAB voor het ontwerpen van een flexibel en multifunctioneel gebouw dat anticipeert op de toekomstige ontwikkeling in de leeromgeving en –methodieken in de domeinen bouw, industrie en technologie.

Via een platformwerking met kennisinstellingen en onderzoekscentra, ankerbedrijven en sectororganisaties zal een relevant en actueel vormingsaanbod vorm krijgen. Deze actoren adviseren over de behoeften aan technologietalent, nieuwe technologie en uitrusting die cruciaal zijn in de competentieontwikkeling. Maar ook de interactie tussen de verscheidene onderwijsinstellingen en organisaties in de publieke en private volwassenenvorming is nodig om in de uitbating van de campus een moderne en kwaliteitsvolle didactische uitrusting beschikbaar te hebben.

Partners in de exploitatie van de campus zijn:

- Secundair onderwijs, hoger onderwijs en het praktijkgericht hoger beroepsonderwijs, universiteiten.
- Syntra, sectorale vormingsfondsen en private opleidingsinitiatieven.

- Bedrijven met een focus op werkplekieren en demonstratieprojecten.
- VDAB.

Tijdspad Mastercampus Roeselare

2016-2018

- Voorbereiding van het projectplan.
- Aankoop van het bedrijfsterrein 2018.
- Inrichting van de tijdelijke site voor bouwmachinale beroepen.

2018-2019

Ontwikkeling van het businessplan:

- Multifunctioneel gebouwenconcept.
- Concept excellent partnerschap.
- Toekomstgerichte dienstverlening, vorming en leerinfrastructuur.
- Exploitatiemodel.

Start van het bouwproject: vanaf 2020.

3. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE BEGROTING VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

De bouw van een Mastercampus Roeselare heeft een impact op de investeringsbudgetten en de werkingsbudgetten van de VDAB. Wat betreft de werkingsbudgetten kadert de mastercampus in een brede vestigingsoptimalisatie, waarbij verwacht wordt dat de meeruitgaven voor de campus te Roeselare gecompenseerd worden door besparingen ten gevolge van het afstoten van verschillende vestigingen. In elk geval zullen de recurrente effecten op de begroting opgevangen worden binnen de bestaande kredieten van de VDAB.

Naar aanleiding van de begrotingsaanpassing 2017 heeft de VDAB in het meerjareninvesteringsplan een eerste voorlopige raming opgenomen van de investeringen in de Mastercampus Roeselare voor een totaal bedrag van 61,7 miljoen euro vanaf 2018.

Het investeringsbudget van de VDAB is opgenomen in begrotingsartikel JBO-1JDG5AY-IS in de vorm van machtigingen en correlatieve kredieten. De uitgaven voor de Mastercampus Roeselare zijn in de meerjarenplanning opgenomen vanaf 2018. Naar aanleiding van het begrotingsontwerp 2018 wordt een goedkeuring gevraagd van de begrotingsmachtiging met betrekking tot de aankoop van de grond ten bedrage van 12,2 miljoen euro. In een volgend begrotingsjaar zal de machtiging voor de nieuwbouw van de Mastercampus in de kredieten worden opgenomen. Het meerjaarlijks investeringsplan met een voorlopige betaalkalender vanaf 2018 tot 2022, ingediend via het begrotingsontwerp 2018, geeft reeds een indicatie voor de volledige financiering van de mastercampus.

Vervolgens worden de grote investeringsprojecten opgenomen en de uitzonderlijke verkopen van gronden en gebouwen. Bij de planning wordt ernaar gestreefd om het effect van de schommelingen van de betaalkredieten op de jaarlijkse Vlaamse begroting zo beperkt mogelijk te houden. Voor de volledige investeringsperiode met inbegrip van de investeringen Mastercampus Roeselare voorziet het plan geen bijkomende Vlaamse kredieten en kan de financiering gebeuren met uitzonderlijke inkomsten van verkoop van activa en de bestaande investeringsdotatie aan de VDAB. Er kunnen zich wel verschuivingen voordoen in de spreiding van de betaalkalender per jaar. Voor de mastercampus wordt in het meerjarenplan de aankoop van grond voorzien in 2018 en de oprichting van het gebouw vanaf 2020.

VDAB

Meerjaarlijks investeringsplan

planning verkoop vastgoed gebouwen

	totaal	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Denderleeuw Steenweg op Aalst			2.600				
Brussel Wetstraat		7.500					
Herentals Brigandstraat			300				
Oudenaarde Louise Mariekaai			600				
Hasselt Visserstraat				7.900			
Hasselt Boomkensstraat				5.400			
Genk Minderbroederstraat				750			
St-Niklaas Beekstraat						250	
St-Niklaas Baron D'hanisstraat						5.000	
Roeselare Guido Gezellelaan							5.100
Wevelgem Vlamingstraat							3.300
Gits A.Van Deurenstraat							3.800
Brugge Eriestraat							2.500
Roeselare Wijnendaele							2.500
Dendermonde Kroonveldlaan							500
Kortrijk Oude Kasteelstraat							150
totaal	48.150	7.500	3.500	14.050	0	5.250	17.850

	totaal	2017	2018	2019	2020	2021	2022
<i>project mastercampus Roeselare</i>							
betaalkrediet	61.700	0	12.200	100	7.500	15.000	26.900
financiering							
verkoop gebouwen volgens detailplanning	-48.150	-7.500	-3.500	-14.050	0	-5.250	-17.850
VDAB dotatie	-13.550		-5.000		-3.000	-3.000	-2.550
totaal	-61.700	-7.500	-8.500	-14.050	-3.000	-8.250	-20.400
saldo financiering - betaalkrediet	0	7.500	-3.700	13.950	-4.500	-6.750	-6.500

De Inspectie van Financiën verleende haar advies op 31 mei 2017.

Het begrotingsakkoord werd aangevraagd op 19 juni 2017 en verleend op

4. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE LOKALE BESTUREN

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op de financiën van de lokale besturen, noch op personeelsvlak, noch op het vlak van de werkingsuitgaven, de investeringen en schuld, en de ontvangsten.

5. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP HET PERSONEELSBESTAND EN DE PERSONEELSBUDGETTEN

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op het personeelsbestand en op het personeelsbudget, zodat het akkoord van de Vlaamse minister bevoegd voor het algemene beleid inzake personeel en organisatieontwikkeling, niet vereist is.

6. KWALITEIT VAN DE REGELGEVING

Dit voorstel valt niet onder de toepassing van de regulariseringsimpactanalyse, aangezien het niet over regelgeving gaat.

7. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist om:

Een goedkeuring te hechten aan het voorstel van Mastercampus Roeselare, Haven-Zuid, zoals in deze nota beschreven, inclusief de voorgestelde wijze van financiering

De Vlaamse minister van werk, economie, innovatie en sport
Philippe Muyters